

ЗАУВАЖЕННЯ

до звіту про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відповідно до пункту 16 розділу II Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851, ознайомившись із звітом думку експертної групи про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Назва ЗВО	Київський університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	19687
Назва ОП	Суспільні комунікації
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

заклад вищої освіти надає мотивовані **зауваження до нього**:

Київський університет імені Бориса Грінченка дякує експертній групі за проведену детальну експертизу ОПП "Суспільні комунікації" та зроблені рекомендації щодо удосконалення освітньої програми та освітньої діяльності за програмою. Зауваження університету до звіту експертної групи висвітлені у доданому файлі

Додатки:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Відповідь Університету Грінченка на звіт ЕГ. Суспільні комунікації.pdf</i>	tF5JP2cXiab+iOqUJZwlN4oN7D5wI86I9Ca3XVMG E+A=

Шляхом підписання цих зауважень запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

ПІБ: **ТУРУНЦЕВ ОЛЕКСАНДР ПЕТРОВИЧ**

Дата підпису: 24.03.2023 р.

Відповіді на зауваження та рекомендації експертної групи з акредитації освітньо-професійної програми «Суспільні комунікації» спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії другого (магістерського) рівня вищої освіти

Дякуємо експертній групі за фахову експертизу освітньо-професійної програми «Суспільні комунікації». Погоджуємось із частиною рекомендацій, висловлених експертною групою ЕГ, і намагатимемося їх впроваджувати в ОП у ході оновлення ОПП у 2023 р. Разом з тим, є низка дискусійних зауважень, на які ми хочемо дати відповіді.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

2. У наявних документах щодо проведення аналізу досвіду аналогічних вітчизняних та закордонних ОП і ЗВО не деталізовано, які саме аспекти були враховані під час розробки та перегляду ОП.

Рекомендації: 2. У процесі розробки проекту ОПП 2023 р. оперувати деталізованою інформацією щодо врахування досвіду аналогічних вітчизняних та закордонних ОП і ЗВО.

Відповідь університету:

Зазначимо, що під час роботи над ОПП, новою редакцією ОПП, робоча група вивчала інформацію щодо структури ОП, співвідношення годин, відведених на фахову і мовну підготовку, яка знаходиться у відкритому доступі і розміщена на сайтах вітчизняних та закордонних ЗВО. Жодна з програм не стала безпосереднім зразком для ОПП «Суспільні комунікації» спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

У процесі оновлення ОПП у 2023 р. робочою групою буде врахована дана рекомендація ЕГ; аналіз аналогічних вітчизняних та закордонних ОП буде детальніше документуватися.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. У матриці V ОП не позначена кореляція ОК7 «Європейська інформаційна політика» та ОК8 «Міжнародні комунікації та глобальний розвиток» із ЗК7 «Здатність працювати в команді», хоча, виходячи зі змістовного наповнення та інформації, отриманої під час акредитаційного візиту, навички командної роботи розвиваються під час вивчення кожної дисципліни.

Рекомендація: 1. Внести технічні зміни до проєкту ОП 2023 р. (матриця V відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам ОП в частині кореляції ЗК7 з ОК7 і ОК8).

Відповідь університету:

Вважаємо, що ЗК7 в достатній мірі формується під час опанувань інших ОК ОПП, проте робоча група врахує рекомендацію ЕГ і внесе зміни при наступному перегляді ОПП.

2. Потреба у поглибленні рівня володіння здобувачами англомовною професійною термінологією.

Рекомендація: 2. З метою підвищення рівня володіння фаховою термінологією впровадити професійні англомовні освітні компоненти та/або викладання окремих англомовних модулів/тем в рамках наявних ОК професійного спрямування в I семестрі 2023-2024 н.р.

Відповідь університету:

В Університеті Положення про організацію освітнього процесу, п.9.5. (<https://is.gd/RcUopK>) передбачає викладання ОК англійською чи іншою іноземною мовою після виконання певних умов науково-педагогічними працівниками і здобувачами ВО. За умови виконання всіх передбачених умов, Вчена рада Університету приймає рішення щодо викладання дисципліни або її змістового модуля іноземною мовою. Хочемо наголосити, що здобувачі ОПП вивчають дисципліну «Публічна дипломатія та брендинг країн Європи» англійською мовою, яку викладає канд. іст. наук, доцент Вдовиченко В.А.

3. Стейкхолдери неодноразово наголошували на необхідності володіння двома іноземними мовами випускниками ОП «Суспільні комунікації», підкреслюючи затребуваність саме таких фахівців на ринку праці. Зміст ОП не передбачає вивчення другої іноземної мови.

Рекомендація: 3. Враховуючи запит на фахівців-міжнародників, у 2023-2024 н.р. розширити каталог вибіркових дисциплін за рахунок другої іноземної мови (відповідно до можливостей КУБГ), яку можуть обрати здобувачі ОП «Суспільні комунікації» або додати другу іноземну мову до переліку дисциплін індивідуальної траєкторії «вибір спеціалізації», що покращить перспективи працевлаштування випускників.

Відповідь університету:

З часу започаткування підготовки фахівців з міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій в Університеті Грінченка ОПП «Суспільні комунікації» другого (магістерського) рівня передбачала вивчення

другої іноземної мови. Відповідно здобувачі впродовж 2016-2020 рр. вивчали іспанську чи французьку мови. У 2021 р. під час перегляду даної ОПП та розробки нової редакції робоча група зібрала пропозиції від різних груп стейкхолдерів, у тому числі й від здобувачів програми. Було запропоновано замість вивчення другої іноземної мови поглиблювати знання з професійного письмового і усного перекладу з англійської мови, шляхом відведення більшої кількості кредитів на відповідну ОК. Їх пропозицію було враховано. Викладена вище інформація зазначена у відомостях про самооцінювання.

При перегляді ОП у 2023 р. буде врахована рекомендація ЕГ щодо розширення каталогу вибіркових дисциплін за рахунок другої іноземної мови (відповідно до можливостей університету), яку зможуть обрати здобувачі ОПП «Суспільні комунікації».

4. Програма виробничої (перекладацької) практики:

- містить формулювання мети, віддалено пов'язане з профілем ОП;
- є спільною для двох магістерських ОП кафедри міжнародних відносин, тому діяльність практикантів не специфікована відповідно до фокусу ОП;
- містить перелік баз практики, які не співпадають із установами й організаціями, в яких здобувачі проходять практику.

5. Програма переддипломної (аналітичної) практики ЗК1, яка безпосередньо пов'язана зі змістом практики; значна частина здобувачів вважає за доцільне змінити змістовне наповнення практики з метою розвитку прикладних вмій і навичок у сфері аналітики.

Відповідь університету:

Основною метою проходження виробничої (перекладацької) практики є формування і практичне застосування компетенцій в галузі перекладу (пов'язано з профілем ОП): один з основних етапів проходження практики є «Практична перекладацька діяльність на базі практики», де здобувачі виконують письмовий та усний переклад з англійської на українську та з української на англійську різнотипних спеціалізованих текстів відповідно до фокусу ОП / напряму магістерського дослідження шляхом виконання індивідуальних завдань.

Зазначений у програмі перелік баз практик є орієнтовним (на підставі діючих двосторонніх договорів) і може змінюватися відповідно до пропозицій здобувачів (на підставі клопотань і за умови відповідності бази практики вимогам Положення про проходження практики здобувачів Університету), з можливістю укладання одноразових договорів (на термін проходження практики окремих здобувачів).

Зауваження щодо кореляції формулювання мети переддипломної (аналітичної) практики у програмі вважаємо слушними, які будуть враховані при перегляді РНПД у 2023-2024 н.р. Змістовне наповнення даної практики вважаємо доцільним змінити шляхом розділення на 2 ОК: виробничу (аналітичну) та переддипломну практики, зважаючи на зауваження/потреби здобувачів.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. *Аналіз робочих програм дозволяє констатувати, що рекомендована література за окремими курсами не виглядає оновленою (ОК1, ОК2, ОК3, ОК4, ОК7, ОК9, ОК10) та не містить англomовних видань, джерел або інформаційних ресурсів (ОК1, ОК4, ОК6, ОК9, ОК10).*

2. *Зміст ОК6 «Суспільні комунікації в нових геополітичних умовах» не містить змін у зв'язку з агресією росії проти України в 2014-2022 рр.*

Відповідь університету:

1. На загаль, згодні із зауваженнями. Разом з тим, слід зазначити, що робочі програми переглядаються перед кожним навчальним роком, у тому числі і на предмет оновлення рекомендованої літератури. У частині освітніх компонентів деякі позиції, що представлені у списку літератури, належать класикам вітчизняної та світової науки міжнародних відносин. Переконані, що такі роботи мають бути представлені у списку літератури ОК.

2. Не погоджуємося із зауваженням, що «Зміст ОК6 «Суспільні комунікації в нових геополітичних умовах» не містить змін у зв'язку з агресією росії проти України в 2014-2022 рр. Питання агресії росії проти України розглядається у темах 3. Роль та функції міжнародних організацій у врегулюванні багатосторонніх відносин в галузі масової комунікації; 4. Європейська комунікаційна практика; 5. Основні засади політичних комунікацій; 7. Антикризисні комунікації в політичному процесі; 8. Імідж та репутація держави як комунікативна основа геополітичного позиціонування держави; 9. Стратегія формування державного іміджу України; 10. Медіа-дипломатія та віртуальна дипломатія у міжнародних відносинах; 11. «Нові» медіа у міжнародних комунікаціях. Про це, зокрема, свідчать наявна література, видана після 2014 року: *Почепцов Г.Г. Від покeмонів до гібридних війн: нові комунікативні технології XXI століття / Г. Г. Почепцов ; пер. Т. Гуменюк. Київ : Києво-Могилянська академія, 2017. 257 с.; Інформаційні виклики гібридної війни: контент, канали, механізми протидії : аналіт. доп. / за заг. ред. А. Баровської К.: НІСД, 2016. 109 с.; Курбан О. В. Інформаційне супроводження російської гібридної агресії в Донбасі (2014-2016). Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія: науковий журнал. Київ, 2017. № 2. С.66-73.;*

Світова гібридна війна: український фронт. За ред. В.П.Горбуліна [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/2431/> та інші.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

2. Низький рівень інформованості здобувачів ОП про наслідки порушення академічної доброчесності та процедури оскарження результатів.

Рекомендація: 2. Продовжити регулярну практику проведення інтерактивних заходів з популяризації академічної доброчесності серед здобувачів із залученням Ради студентського самоврядування в частині розуміння наслідків порушення академічної доброчесності та щодо процедури вирішення конфліктних ситуацій (тренінги, вебінари, симулятивні моделі).

Відповідь університету:

В Університеті питанням популяризації академічної доброчесності та наслідкам порушення академічної доброчесності приділяється велика увага.

Зокрема, цілеспрямовано популяризує академічну доброчесність Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених університету.

Здобувачі ОПП беруть активну участь у спільних проєктах, присвячених академічній доброчесності в рамках конкурсу проєктів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Дослідження молодих вчених: від ідеї до реалізації» (організатор – Наукове товариство студентів, аспірантів та молодих вчених) де є відповідний науковий напрям «Наука та освіта: утвердження академічної доброчесності».

З березня 2023 р. студенти з Ради студентського самоврядування та Наукового товариства Факультету права та міжнародних відносин спільно працюють над новим проєктом для участі у цьому конкурсі під робочою назвою «Академічна доброчесність NON STOP: етика використання великих мовних моделей (Chat GPT та інші)».

На сторінці Факультету права та міжнародних відносин створена рубрика «Академічна доброчесність» <https://fpmv.kubg.edu.ua/informatsiya/akademichna-dobrochesnist.html>, де представлено, зокрема, Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти, у якому зазначені і види відповідальності за порушення академічної доброчесності (розділ V).

З початку II семестру 2022-2023 н. р. науково-педагогічні працівники Факультету права та міжнародних відносин, які викладають на всіх ОП, отримали доручення актуалізувати інформацію щодо необхідності дотримання

академічної доброчесності, зокрема, і щодо видів покарання за порушення академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

2. *Низька публікаційна активність НПП в журналах, що індексуються у Web of Science, Scopus.*

3. *Низький рівень залучення НПП кафедри міжнародних відносин до підвищення кваліфікації у партнерських ЗВО, установах та організаціях.*

Відповідь університету:

2. На загал погоджуємося із зауваженням і розуміємо, що цю діяльність слід значно покращити. Разом з тим, слід зауважити, що за останні роки публікаційна активність НПП кафедри в журналах, що індексуються у Web of Science, Scopus значно зросла. О. Брайчевська – 2 публікації, Ржевська Н. – 2, В. Яблонський – 1, Слюсаренко – 1, Бессонова М. – 1, Грицяк І. – 1, Кондратенко О., Терещук В. – 1, Ворошилова І. – 1.

3. Також не можна погодитися із твердженням про низький рівень залучення НПП кафедри міжнародних відносин до підвищення кваліфікації у партнерських ЗВО, установах та організаціях. Так у 2022 році доц. Г. Мельник проходила піврічне стажування у Варшавському університеті (03.2022-09.2022), з II семестру 2023 року доц. М. Бессонова проходить стажування в Університеті Загребу, (Хорватія) (02.2023-04.3023). Усі НПП кафедри проходять фахові стажування в українських та закордонних ЗВО, установах та організаціях, про що свідчать видані їм сертифікати (представлені в е-портфоліо викладачів <https://eportfolio.kubg.edu.ua/login>).